

Visegrád 19.0

A XIX. Magyar Munkajogi Konferencia szerkesztett előadásai

Szerkesztette

Pál Lajos – Petrovics Zoltán

Wolters Kluwer

Tartalomjegyzék

Egyes munkajogi kérdések	17
Prof. dr. Kiss György: A foglalkoztatási és rendelkezésre állási kötelesség teljesítése atipikus munkajogviszonyokban	19
1. Bevezetés	19
2. Eredettörténet	20
2.1. A rendelkezésre állási kötelesség eredete, jogi természete	21
2.2. Foglalkoztatás mint kötelesség?	24
3. A foglalkoztatási kötelesség lazítása és a rendelkezésre állási kötelesség értelmezésének változásai	27
3.1. A részmunkaidőben történő foglalkoztatás, és a belőle (is) kifejlődő variációk	28
3.2. A „behívás” alapján történő munkavégzés	30
3.3. A munkakör megosztása és a több munkáltató által létesített munkajogviszony	32
3.4. A bedolgozói jogviszony	34
4. A platformmunka hatása a foglalkoztatási és rendelkezésre állási kötelességre	36
4.1. A platformmunka jogi megítélése	36
4.2. A platformmunka a foglalkoztatási és a rendelkezésre állási kötelesség szempontjából	39
5. Összefoglalás	42

Dr. Lőrincz György: Elmélkedés és álmélkodás 7.0	43
1. Az életkoron alapuló diszkrimináció	43
1.1. A tényállás	43
1.2. Az eljáró bíróságok határozata	44
1.3. Tanulság	47
2. Az általános magatartási szabályok normativitása	47
2.1. A tényállás	47
2.2. Az eljáró bíróságok határozata	48
2.3. Tanulság	49
3. Az együttműködési kötelezettség megsértésének értékelése	50
3.1. A tényállás	50
3.2. Az eljáró bíróságok határozata	51
3.3. Tanulság	53
 Dr. Zaccaria Márton Leó: Evidenciák és dilemmák a munkaszerződés és a munkaviszony jogi természete körül	 54
1. Problémafelvetés	54
2. Munkaszerződés és munkajogviszony – együtt vagy sehogy?	56
2.1. A kérdésfeltevés indokoltságáról	57
2.2. Az érvénytelenség mint fogalmi határvonal a munkaszerződés és a munkajogviszony között	57
2.3. A munkaszerződés kizárólagossága a létesítés és a teljesítés körében	60
3. A szerződési szabadság korlátai a munkaviszonyban	64
3.1. Szükségszerű korlátok a munkaviszonyban	64
3.2. A munkaszerződés szabályozási szintjét el nem érő sajátos megállapodások problematikája	67
4. A munkaszerződés (munkaviszony) kötelező, mellőzhetetlen és esszenciális tartalma	68
4.1. A munkaszerződés speciális tartalmi kritériumkatalógusa mint a kizárólagos létesítési causa jogdogmatikai alapja	68
4.2. A munkaszerződés lényeges tartalmának potenciális hiányosságai mint a nemlétező munkaszerződés fogalmi kerete	70
6. Konklúzió	73
 Dr. Guba Veronika: Ha én egyszer kinyitom a számat – a véleménynyilvánítás szabadsága és a visszaélés-bejelentés	 76
1. A visszaélés-bejelentés mint véleménynyilvánítás	77
2. Az EJEB által alkalmazott szempontok	80
2.1. Élvez-e védelmet az adott vélemény?	80

2.2. Történt-e beavatkozás?	82
2.3. Negatív teszt	83
2.4. A véleménynyilvánítás korlátozása esetén általában vizsgálendő szempontok	84
2.5. A visszaélés-bejelentés specifikus szempontok	86
3. Hazai ítélkezési gyakorlat	91
3.1. A vizsgálati szempontok teljes hiánya	92
3.2. Oksági kapcsolat (korlátozás) hiánya	94
3.3. A közlés stílusa	95
3.4. Szolgálati út, „open door policy”, „Speak up!”	96
3.5. A közlés indítéka	99
4. A tárgyalóterem tanulságai	100
4.1. A korlátozás típusának beazonosítása	100
4.2. Az EJEK-szempontok szórványos megjelenése	101
4.3. Az etikai forródrót	103
4.4. Mindent vagy semmit, a szankciók arányossága	103
4.5. Hatásköri kérdésfelvetések	103
4.6. Variációk egy témára, hivatkozások a visszaélés-bejelentések kapcsán	104
5. Összegzés	108
 Dr. Rátkai Ildikó: Az időhatározás – a jogviszony határozott idejének megállapítása	109
1. A határozott idejű munkaviszony sajátosságai	109
2. Feltétel- vagy időhatározás?	111
3. A határozott időtartam definiálása	112
4. Az időhatározás egyéb lehetséges esetei a munkaviszonyban	114
 Kártérítési felelősség	117
 Prof. dr. Kun Attila: Munkáltatói kárfelelősségről „másképpen” – a biztosítási logika lehetőségei?	119
1. Bevezetés	119
2. A munkavállalói egészségkárosodások megtérítésének főbb nemzetközi modelljei	120
2.1. Kompenzációs rendszer kontra magánjogi felelősség	120
2.2. Kompenzációs modell (WC)	121

2.3. Felelősségi modell (EL)	124
2.4. Prevenációs hatás	126
3. Diagnózis és terápia: a hatályos magyar rendszer főbb diszfunkciói és fejlesztési igényei	128
3.1. A magyar rendszer általános vonásai	128
3.2. A rendszer főbb diszfunkciói, kihívásai	129
3.3. Főbb koncepcionális elvárások egy átfogó reform kapcsán	133
4. Szabályozási koncepciók és javaslatok a magyar rendszer vonatkozásában	137
4.1. Az önálló munkahelyi baleset-biztosítás kialakítására irányuló főbb törekvések	137
4.2. A kötelező felelősségbiztosítás ideája	140
5. Összegzés, konklúzió	141
 Dr. Nádas György: A kártérítési szabályok érvényesítése a kötelező munkáltatói kárfelelősség mellett – elméleti nehézségek gyakorlati szabályok nélkül	143
 Dr. Rab Henriett: Vállalati problémakezelési megoldásként vagy állami finanszírozási igényként jelenik meg a munkáltatói felelősségbiztosítás? ..	156
1. A foglalkoztatás mögött megjelenő állami szerepvállalás	157
2. A polgári jogi kártérítés jelenléte a foglalkoztatásban	160
3. Hogyan hat a kárfelelősség a foglalkoztatásra?	167
 Dr. Sipka Péter: Az előreláthatósági korlát alkalmazása vezető állású munkavállalók esetében	171
1. Bevezetés	171
2. A vezető jogi státusza a Ptk.-ban és az Mt.-ben	172
3. A vezető tisztségviselő és a vezető állású munkavállaló kártérítési felelőssége	174
4. Az előreláthatóság alanya – milyen az ideális vezető?	178
5. Mit kell előre látnia a vezetőnek?	181
6. Mentésíthet-e a rossz/szakszerűtlen utasítás?	182
7. Következtetések	183

A munkaügyi perek	185
Dr. Halmos Szilvia: Az új Pp. kihívásai elsőfokú munkaügyi perekben . . .	187
1. A peres eljárás célja és jellegadó alapelvei a Pp.-ben – avagy a Pp. tényleg eltörölte a pertaktikát?	188
2. Egy jó indítás – a keresetlevél kellékei	193
2.1. A keresetlevél szerkezete, részei	195
2.2. A felek azonosító adatai	196
2.3. A kereseti kérelem	196
2.4. A keresetet megalapozó tény- és jogállítások, a jogi érvelés	201
2.5. Bizonyítékok, bizonyítási indítványok	203
2.6. A pertárgy értéke, joghatóság, hatáskör, illetékesség	205
2.7. Tudnivalók keresethalmazat esetén	206
2.8. Speciális kötelező elemek munkaügyi perekben	207
2.9. A keresetlevél hiányosságainak pótlása	208
3. Itt még szabad taktikázni? – a perfelvételi szak lehetőségei és korlátai . .	209
3.1. A perfelvételi nyilatkozatok előterjesztésének és módosításának keretei, korlátai	210
3.2. Az anyagi pervezetés helye és eszközei	214
3.3. Bizonyítás a perfelvételi szakban?	218
4. Ha a kapuk bezárultak – újdonságok az érdemi tárgyalási szakban	219
4.1. Új tények előadása	219
4.2. A jogállítások és a kérelem (ellenkérelem) módosítása	220
4.3. Új bizonyítási eszközök rendelkezésre bocsátása, új bizonyítási indítványok előterjesztése	222
4.4. Az érdemi tárgyalási szakban való keresetváltoztatás és az utólagos bizonyítás speciális szabályai munkaügyi perekben	223
4.5. Feltételhez nem kötött perfelvételi nyilatkozatok	223
5. Zárógondolatok	224
Dr. Kozma Anna: A kereset és módosítása a jogellenes munkaviszony- megszüntetéssel kapcsolatos perben	226
Dr. Trenyisán Máté: Jogértelmezési kérdések a munkaügyi perekben	234
1. A megállapítási és marasztalási kereset vagylagos előterjeszhetősége . .	234
2. Munkaügyi perek és a bizonyítás	238
2.1. Percezúra és pertaktika	238
2.2. Könnyített munkavállalói bizonyítás	241
3. Felülvizsgálati kérelem elbírálásának terjedelme	242
4. A „mikrokárok” problematikája	245

A köztulajdonban álló munkáltató	249
Dr. Bihary László: Az Mt. 205. §-a és 282. §-a közötti viszony – kényszer vagy lehetőség?	251
1. A köztulajdonban álló munkáltatóra vonatkozó egyes speciális rendelkezések	252
2. A kollektív megállapodás fenntartásának kötelezettsége a munkáltató személyének változása során	253
3. Az Mt. 205. § és 282. §-ának egymásra vonatkoztatása	257
4. Alkotmányos kérdések	260
5. Az Európai Unió Bírósága egyes ítéleti megállapításai	265
Dr. Nemeskéri-Kutlán Endre: A köztulajdonban álló munkáltató kollektív szerződésével kapcsolatban a jogalkalmazás során felmerülő egyes kérdések és felvetések	270
1. A köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszonyra vonatkozó jogszabályi rendelkezések alkotmányosságával összefüggő kérdések, különös tekintettel az Mt. 205. § (1) bekezdésének rendelkezéseire	271
1.1. A jogegyenlőség elvének megvalósulása	274
1.2. A kollektív szerződéses szabadság határai a köztulajdonra tekintettel	276
1.3. A köztulajdonra vonatkozó speciális szabályok megítélése a nemzetközi kötelezettségek alapján	276
2. Az Mt. köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszonyra vonatkozó további szabályainak aktuális megítélése és gyakorlati kérdései	277
2.1. A rövidebb teljes munkaidő meghatározásának és a munkaközi szünet munkaidőben történő kiadásának korlátozása	277
2.2. A kollektív munkajogi szabályoktól való eltérés tilalma	278
2.3. A vezető állású munkavállalók esetében érvényesülő további megkötések	280
3. A köztulajdonban álló munkáltatóval fennálló munkaviszonyra vonatkozó jogszabályi rendelkezések jelenlegi megítélése és lehetséges jövője	281

Dr. Nyemcsok Attila: A munka törvénykönyve egy átmeneti szabályáról – tíz év után	282
1. Bevezetés	282
2. Az Mt. 205. § (1) bekezdése és az átmeneti szabály lehetséges értelmezése	283
3. Az Mth. 11. § (1) bekezdésének alperesi (munkáltatói) értelmezése	284
4. Az Mth. 11. § (1) bekezdésének felperesi (munkavállalói) értelmezése ..	285
5. A jogerős ítéletek	285
6. A Kúria joggyakorlata	287
7. Az alkotmányjogi panasz	288
Kollektív munkajog	295
Balogh Áron Péter: A kollektív szerződésalkötési szabadság alkotmányos keretei	297
1. Bevezető gondolatok	297
2. A kollektív szerződésalkötés joga a nemzetközi egyezményekben és a magyar Alaptörvényben	298
3. A magyar közszféra kollektív szerződései	301
4. A kollektív jogok korlátozhatósága a nemzetközi egyezmények és az EJEB gyakorlata fényében	304
5. A kollektív alkuhoz való jog korlátozhatósága az Alkotmánybíróság értelmezésében	307
6. Következtetések	310
Dr. Kulisity Mária: A szakszervezet kártérítési felelőssége a munkaügyi kapcsolatokban	313
1. A munkaügyi kapcsolatok	313
2. A szakszervezet mint jogi személy	313
3. A szakszervezet jogai és kötelezettségei	315
4. A szakszervezet kártérítési felelőssége	317
4.1. Alkalmazandó eljárásjogi szabályok	318
4.2. Alkalmazandó anyagi jogi szabályok	320
4.3. A jogági jogellenesség kérdése	321
4.4. A felróhatóság és annak bírói gyakorlata	322
4.5. Sztrájk szervezésével okozott kár	324
4.6. Jognyilatkozat pótlása	326

4.7. Személyiségi jogok megsértése	330
4.8. Üzleti titoksértés	331
4.9. Ki és miként felel: a szakszervezet vagy a szakszervezeti tisztviselő?	333
5. Összegzés	335